

רפאל סנזי (Raphael Rafaello Sanzio, 1483 – 1520), צייר, פילוסוף ואדריכל שיצירתו נחשבת לקלאסיקה של אמנות ה"רנסנס בשיאו". **רפאל** לא חידש הרבה באמנות הרנסנס, אבל ייחודו בכך שחזק את הקיים ויצר יצירות מופת בעלות סימני היכר ברורים ו"כתב יד" מובהק. **רפאל** הושפע מעבודותיהם של **פיירו דלה פרנצ'סקה**, **בוטיצ'לי**, **ליאונרדו דה וינצ'י** ואחרים. בעבודותיו שילב גישות רבות ויצר תמהיל מושלם, האופייני רק לו. במהלך חייו הקצרים (הוא מת בגיל 37) הספיק **רפאל** ליצור כמות גדולה של יצירות במגוון רחב של טכניקות - אדריכלות, הדפס, ציור ורישום.

היצירה ה"**מדונה של החוחית**" (Madonna Del Cardellino), 1506, צוירה יחד עם עוד מספר מדונות בעלות מאפיינים דומים (**דוגמה 1**, **דוגמה 2**, **דוגמה 3**): בכולן המדונות לבושות באדום ובכחול, בכולן הקומפוזיציה פירמידלית ומאחור מצויר נוף נטורליסטי. **רפאל** ארגן את הקומפוזיציה והתאים את שלוש הדמויות (מריה, ישו ויוחנן המטביל) לתוך העיצוב הגיאומטרי, למרות שהתנוחה שלהן טבעית. הוא השתמש בסמלים מובהקים וברורים: הצבע האדום מסמל את הייסורים של ישו, הצבע הכחול מסמל את הכנסייה. יוחנן מחזיק בידו חוחית, המסמלת את הצליבה, ואת זר הקוצים של ישו. המדונה יפה, פניה העגלגלות רכות אך ברורות ובהירות.

ב-1508, כשהוא בן עשרים ושש, עבר **רפאל** לרומא. האפיפיור **יוליוס השני** הזמין אותו לצייר על קירות "חדר החתימות", החדר שבו האפיפיור יושב וחותם על המסמכים החשובים. ציורי הקיר מספקים לו את ההשראה ונותנים תוקף לעקרונות שמשלבים בין העבר ובין ההווה, בין המסורת הקלאסית העתיקה ובין ההווה הנוצרי דתי. האדריכלות מסמלת את המבנה המושלם של התבונה האנושית שאותה הקימו הפילוסופים של ימי קדם.

ביצירה "**אסכולת אתונה**" (1509 – 1510) יצר **רפאל** הרמוניה של צורה וחלל. ביצירה מוצגים גדולי הפילוסופים מכל התקופות, מסודרים בחצי עגול לעומק, בתוך מבנה אדריכלי מתוחכם היוצר טשטוש בין פנים לחוץ. בין הפילוסופים נמצאים **אפלטון**, **אריסטו**, **סוקרטס**, **דיוגנס**, **פיתגורס**, **אאוקלידס** ורבים אחרים. ביצירה מתוארים גם דיוקנאות האמנים **ליאונרדו דה וינצ'י** ו**מיכאלאנג'לו**, וכן דיוקנו של **רפאל** עצמו, כולם מסתופפים בחברתם של גדולי הפילוסופים של העת העתיקה.

ביצירה זו תכנן **רפאל** את החלל כולו - הקירות, התקרה והיחסים ביניהם ובין הצופה. הדמויות מסיביות בהשפעתו של **מיכאלאנג'לו**, אבל בטיפול באריגים הוא נקט גישה ציורית ולא פיסולית. הגוונים הרבים של אותו הצבע שבהם השתמש **רפאל** משרתים את תחושת החומריות. הקומפוזיציה בעלת אחדות, כפי שנדרש ברנסנס. תפיסת החלל אשליתית

ועמוקה. [רפאל](#) נעזר בריצוף ובפרטי האדריכלות כדי להוביל את העין לנקודת המגוז במישור
האחורי של היצירה.